

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The Development of Activity Package for Mathayomsuksa 3 Students on Entitled “Poetry Writing” in Learning Area of Thai Language

กัญณภัทร แสนพวง

Kannapat Saenpaung

ครู, โรงเรียนบัวขาว

Teacher, Buakhao School

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง 3) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 46 คน โรงเรียนบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการเขียนบทร้อยกรอง และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (Dependent Sample) สรุปผลการวิจัยได้ว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 86.48/90.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง คิดเป็นร้อยละ 76 3) นักเรียนมีความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ความสำคัญ : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้/ความสามารถในการเขียนบทร้อยกรอง/ความพึงพอใจ

ABSTRACT

The purposes of the activity package development were : 1) to develop the efficiency of the activity package for Mathayomsuksa 3 students on entitled “Poetry Writing” in learning area of Thai language 2) to study the effectiveness index of the activity package 3) to compare the ability of poetry writing before learning with after learning through the activity package for Mathayomsuksa 3 students on entitled “Poetry Writing” and 4) to investigate the satisfaction of Mathayomsuksa 3 students to the activity package. The sample were 46 of Mathayomsuksa 3 students in 2nd term of 2017 academic year of Buakhao School, Kuchinarai District, Kalasin Province which Cluster Random Sampling. The instruments were composed of the activity package to measure the students’ ability to write poetry and the form to examine the students’ satisfaction. The statistics used for data analysis were, mean, percentage, standard deviation t-test (Dependent Sample).

The study showed these results:

1. The development activity package for Mathayomsuksa 3 students on entitled "Poetry Writing" had 86.48/90.22 efficiency higher than the criteria of 80/80.
2. The effectiveness index of the development activity package was 76 percent.
3. After the experimental group students were taught through the development activity package, their ability of poetry writing was significantly higher than that of before at .01 statistical level.
4. The students were satisfied with the activity package at the highest level.

Keywords: Activity Package / Ability of poetry writing / Satisfaction

บทนำ

การเขียนบทร้อยกรอง นับเป็นการสื่อสารด้านการเขียนที่เป็นแนวทางให้ครูจัดการสอน เป็นการจูงใจให้เด็กชื่นชม บทร้อยกรอง การสอนจึงใช้คำง่ายๆ เป็นคำคุ้นเคยแต่ให้ความรู้สึก เสียง และภาพพจน์ที่ชัดเจน สอดแทรกอารมณ์ขัน ดังนั้นการสอนเขียนร้อยกรองจึงควรให้เด็กเขียนเรื่องที่ซับซ้อนที่ให้อารมณ์ประสมประสานระหว่างเรื่องจริงและเรื่องนิ่มนวลที่แปลกไปจากความจริง ควรเริ่มจากการคิด รู้จักระบายอารมณ์จากความรู้สึกนึกคิดภายในจิตใจอย่างอิสระก่อน เพื่อฝึกให้นักเรียนได้เขียนตามความต้องการจากโลกทัศน์ จินตนาการของนักเรียน เมื่อฝึกนักเรียนจนเกิดทักษะในการคิด เรื่องและวิธีเขียนแล้ว จึงสอนให้นักเรียนรู้จักเลือกใช้คำที่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ จะทำให้บทร้อยกรองมีความงดงามด้วยรูปแบบเนื้อหา ควรฝึกให้นักเรียนได้คิดอย่างอิสระ ฝึกการใช้คำอย่างง่าย จนสามารถเลือกใช้คำมาผูกเป็นเรื่องราวได้อย่างสละสลวย ถูกต้องตามหลักฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์นั้นๆ ดังนั้นการสอนเขียนบทร้อยกรองจึงมีความจำเป็นที่ครูจะต้องจัดหา สื่อและนวัตกรรม หรือพัฒนารูปแบบของการจัดกิจกรรมให้น่าสนใจมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพิจารณาเลือกประเภทของบทร้อยกรองที่จะนำมาใช้ฝึกให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียนด้วย ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 7) เสนอแนวคิดว่าควรเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย คิดค้นเทคนิคและกลวิธีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและลักษณะของผู้เรียน การจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการที่หลากหลายเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัด ให้ความสำคัญของผู้เรียน ส่งเสริมให้รู้จัก การสังเกต แสดงออก กล้าคิดกล้าพูด และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ได้สูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน สุขจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรีย์ (2538: 194–200) ได้แนะนำว่าการสอนแต่งบทร้อยกรอง ผู้สอนควรใช้สื่อการสอนให้หลากหลายและนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา ในลักษณะต่างๆ มาใช้ เช่น แบบฝึกทักษะ ชุดการเรียนการสอนหรือชุดกิจกรรม รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ และเทคนิคผังความคิด เป็นต้น ซึ่งชุดกิจกรรมสามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้ผลดีทั้งในด้านการให้ความรู้ทางทฤษฎี และนักเรียนปฏิบัติด้วยตนเอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนและนวัตกรรมที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านการเขียนบทร้อยกรอง ผู้วิจัยพบว่าการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะนำมาใช้แก้ปัญหาได้ ทั้งนี้เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง ที่ครูสามารถใช้เพื่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งบางชุดกิจกรรมอาจประกอบด้วยเอกสารเพียงอย่างเดียว บางชุดเป็นบทเรียนที่สามารถให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง (Brown, 1980: 338) ชุดกิจกรรมแต่ละชุดไม่ขึ้นต่อกัน เมื่อปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรมแล้วนักเรียนสามารถประเมินผลตนเองได้ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 1–7) ที่กล่าวถึง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นรูปแบบการฝึกทักษะที่สามารถสนองความต้องการที่แตกต่างของนักเรียน โดยกำหนดเนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งจะคำนึงถึงสัมฤทธิ์ผล ความสนใจ และความสามารถของกลุ่มนักเรียน ที่เรียนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนของตนเองและสังคม ฝึกการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ และในด้านครูผู้สอนนั้นชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจ เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะมีการผลิตเป็นหมวดหมู่ สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า ในกรณีที่ครูไม่พอเพียงหรือขาดการปฏิบัติหน้าที่ ครูคนอื่นก็สามารถสอนแทนได้ และยังช่วยให้ครูผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่ซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรมได้ง่ายมากยิ่งขึ้น (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2540: 115–116) นอกจากนี้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ยังมีการนำสื่อหลายๆ อย่างในรูปแบบสื่อ

ประสมให้นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม ตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในชุด และตามความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมาย (นิภา เพชรสม และคณะวิจัยของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี, 2545: 28)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า การสอนเขียนบทร้อยกรองโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นวิธีสอนหนึ่งที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียน ได้รับความสนใจของนักเรียน ช่วยลดเวลาการสอนของครู และพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นเดียวกันสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแสดงความคิดอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันศึกษาค้นคว้าวิชาการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมและเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข รับรู้ความสามารถของตน รวมถึงรับรู้และชื่นชมความสามารถของผู้อื่น ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองได้ดีขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่ามากกว่า .50 ขึ้นไป
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง มีความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 11 ห้องเรียน นักเรียน 439 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 46 คน โรงเรียนบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือทดลองการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย

2.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 การเขียนกลอนสุภาพ กิจกรรมที่ 1.1-1.5 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.28 และชุดที่ 2 การเขียนโคลงสี่สุภาพ กิจกรรมที่ 2.1-2.4 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.49 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง ทั้ง 2 ชุด มีประสิทธิภาพ $E_1 = 86.48$ และประสิทธิภาพ $E_2 = 90.22$

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง (รวมอยู่ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้)

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกัน จำนวน 1 ชุด จำนวน 2 หัวข้อ เป็นแบบทดสอบอัตนัย

2.4 แบบวัดความพึงพอใจที่นักเรียนมีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ชุด จำนวน 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทดสอบวัดความสามารถในการเขียนบทร้อยกรอง กลอนสุภาพ (กลอนแปด) และโคลงสี่สุภาพ ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 46 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาสอน 9 สัปดาห์ 9 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง โดยทำการทดลอง วันพฤหัสบดี (ใช้ชั่วโมงกิจกรรมวิชาการและชั่วโมงอิสระในการทดลอง)

3.3 เมื่อนักเรียนได้รับการเรียนทั้ง 2 เรื่องแล้ว นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนบทร้อยกรอง กลอนสุภาพ (กลอนแปด) และโคลงสี่สุภาพ จากข้อ 3.1 มาทดสอบหลังเรียน (Post-test) อีกครั้งหนึ่ง

3.4 เก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชุดที่ 1 การเขียนกลอนสุภาพ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.28 และชุดที่ 2 การเขียนโคลงสี่สุภาพ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.49 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรองทั้ง 2 ชุด มีประสิทธิภาพ 86.48/90.22 แสดงว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 0.76 คิดเป็นร้อยละ 76

3. ความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนมีค่า $\bar{X} = 17.50$ S.D. = 10.8674 หลังเรียนมีค่า $\bar{X} = 45.11$ S.D. = 2.9177 ซึ่งแสดงว่าความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง มีค่า $\bar{X} = 4.80$ S.D. = 0.08 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 86.48/90.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) การที่ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยดำเนินการโดยศึกษาเอกสารหลักสูตรที่เกี่ยวข้องสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำชุดกิจกรรมเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5

ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม นำมาปรับปรุงแก้ไข เมื่อแก้ไขตามคำแนะนำแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านโครงสร้าง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง แล้วจึงนำไปทดสอบประสิทธิภาพ E_1/E_2 ซึ่งเป็นค่าที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นปฏิบัติตามหลักการสร้างตามแนวทฤษฎีของ ทิศนา ขัมมณี (2543 : 3-7) คือ การเรียนรู้ต้องเรียนด้วยความเข้าใจ ประกอบไปด้วยกระบวนการฝึก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้และการปฏิบัติอย่างชำนาญ พร้อมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ต่อเนื่อง มีการจัดองค์ประกอบด้านการเรียนรู้ที่มีลักษณะสมบูรณ์ในตัวเอง สามารถบูรณาการกับการเรียนการสอนปกติ และมีลักษณะยืดหยุ่น สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ตามความเหมาะสม และสร้างตามแนวทฤษฎีของ ดวน (Duan) (ฉลอง ทับศรี, 2540: 11) คือ สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีองค์ประกอบชัดเจน ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วยคู่มือชุดกิจกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์ การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ บัตรความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบกิจกรรม เกณฑ์การประเมิน โดยสร้างอย่างเป็นระบบ เริ่มเนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน จากง่ายไปสู่ยาก กำหนดจุดมุ่งหมายชัดเจน ส่วนกิจกรรมประกอบด้วยรายละเอียดที่ชัดเจน มีคำชี้แจงเรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน และใช้วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการศึกษาความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกันส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเอง นำความรู้ที่ได้รับมาอภิปรายร่วมกัน ช่วยกันทำแบบฝึกหัด เมื่อนักเรียนพบข้อสงสัยหรือสิ่งที่ไม่เข้าใจ สมาชิกจะช่วยกันแก้ไขปัญหาทำให้ผู้เรียนเข้าใจยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา หวังปัญญา (2551: 83-87) ที่ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.48/81.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.76 คิดเป็นร้อยละ 76 ซึ่งหมายความว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียน บทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น ร้อยละ 76 ทั้งนี้เนื่องจาก ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรองที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นนั้น ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเนื้อหาและวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดเนื้อหาออกเป็นเรื่องๆ สอดคล้องกันไป จากง่ายไปหายากตามลำดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอน มีการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน ฝึกทักษะปฏิบัติ และเนื้อหาสาระมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เนื้อหาในแต่ละเล่มมีความยาวไม่มากเกินไป มีแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และแบบฝึกหัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนทบทวนความรู้ สามารถทบทวนเนื้อหาได้อย่างเข้าใจ จากผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของอภิชาติ ชมพูทัศน์ (2556: 120-123) ที่ได้สร้างชุดการเรียนการสอนแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือของเคแกน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนการสอนแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือของเคแกน เท่ากับ 0.68 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญภา เพ็งวิสาภาพงษ์ (2558: 87-90) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT มีค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรม เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT เท่ากับ 0.7506

3. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนบทร้อยกรองสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยมีโครงสร้างชัดเจน ประกอบด้วยคู่มือ ชุดกิจกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละแผนประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ บัตรเนื้อหา แบบฝึกหัด แบบทดสอบกิจกรรม เกณฑ์การประเมินกิจกรรม มีการฝึกทักษะอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากบทเรียนที่เรียงลำดับจากง่าย ๆ ไปสู่ยากขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยกันคิด สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนที่มีความสามารถสูงก็จะช่วยนักเรียนที่มีความสามารถน้อยกว่า สามารถเรียนรู้ไปพร้อมกันได้ และมีการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งตรงกับความหมายที่ ทิศนา ขัมมณี (2543: 1-12) ได้กล่าวถึงชุดกิจกรรมไว้ว่า เป็นชุดการเรียนการสอนที่มีรูปแบบการฝึกทักษะที่สามารถสนองความต้องการที่แตกต่างกันของนักเรียน โดยกำหนดเนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉลอง ทับศรี (2540: 32) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนตามความต้องการ ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดเชิง

สร้างสรรค์ ดังนั้น ความสามารถในการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุวิทย์ นवलสังข์ทอง (2554: 56-59) ที่ได้สร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง “การแต่งโคลงสี่สุภาพ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ชุดการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง “การแต่งโคลงสี่สุภาพ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.80) แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรองที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรองที่ช่วยทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันจนประสบความสำเร็จ ผู้เรียนได้รับความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรองและผู้เรียนคิดว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง มีคุณค่าต่อผู้เรียน เมื่อผู้เรียนเล็งเห็นถึงคุณค่า และประโยชน์ที่ได้รับแล้ว จึงแสดงความรู้สึกพอใจในสิ่งที่ได้รับคือ ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง เมื่อเกิดความพึงพอใจจึงมุ่งกระทำการจนประสบความสำเร็จ จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Herzberg (1959: 113-115) ที่ได้พัฒนาทฤษฎีแรงจูงใจเรียกว่า ทฤษฎีการจูงใจ-ปัจจัยค้ำจุนที่เป็นองค์ประกอบสำคัญทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังสอดคล้องกับวีชรา เล่าเรียนดี (2554 : 76-78) กล่าวว่า การให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เปิดโอกาสให้ปฏิบัติโดยตรง มีการอภิปรายร่วมกัน ร่วมกันสรุปบทเรียนและสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่คงทนถาวร ทุกคนในกลุ่มเกิดความภาคภูมิใจ ได้รับการยอมรับของกลุ่ม และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิมพ์สุพร สุนทรินทร์ (2554: 82-85) ได้พัฒนาชุดการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนโคลงสี่สุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนโคลงสี่สุภาพ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนโคลงสี่สุภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 หากจะนำไปใช้กับระดับช่วงชั้นอื่น ครูผู้สอนควรพิจารณาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับระดับช่วงชั้น หลักสูตร และความเหมาะสมด้านอื่นๆ
2. ครูผู้สอนที่จะนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชุดกิจกรรมให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อนและตรวจสอบสื่อการเรียนการสอน เตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมก่อนทำกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอนและบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
3. ครูผู้สอนควรบันทึกปัญหาและข้อสงสัยที่นักเรียนซักถาม เพราะถึงแม้ว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้จะได้ผ่านการปรับปรุงมาแล้วหลายครั้ง แต่อาจมีข้อบกพร่องที่ยังไม่พบจึงควรติดตามผลการใช้เพื่อจะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการนำไปใช้ครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ในระดับชั้นอื่นๆ ต่อไปอีกเนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนบทร้อยกรองมีประสิทธิภาพ จึงควรสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไปอีกเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยการเรียนโดยวิธีการอื่นๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอน เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กว้างขวางขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: **คุรุสภา ลาดพร้าว**.
- กัลยา หวังปัญญา. (2551). **การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมประชาชนวิเศษ กรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉลอง ทับศรี. (2540). **การออกแบบระบบการเรียนการสอน**. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2540). **ชุดการสอนระดับประถมศึกษา. ในเอกสารการสอนชุดสื่อการสอน ระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทีศนา แคมมณี. (2543). **ชุดกิจกรรมการสอนและการฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภา เพชรสม. (2545). **หลักสูตรและการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล**. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ. สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- พิมพ์สุพร สุนทรินทร์. (2554). **การพัฒนาชุดการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนโคลงสี่สุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เพ็ญนภา เพ็งวิสาภาพงษ์. (2558). **การพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วีชรา เล่าเรียนดี. (2554). **รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 7. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **เอกสารพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สุจรีต เทียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. (2538). **วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ นवलสังข์ทอง. (2554). **การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยเรื่อง “การแต่งโคลงสี่สุภาพ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อภิชาติ ชมภูทัศน์. (2556). **การสร้างชุดการเรียนการสอนแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของเคแกน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Brown, D. H. (1980). **Principle of language learning and teaching**. New Jersey: Prentice-Hall.
- Herzberg, Frederick. (1959). **The Motivation to Work**. New York: John Wiley and Sons.